

משרד החינוך

להאמין • לאהוב • להצטיין

אלימות בבית הספר – איך מזהים, כיצד מתמודדים ויוצרים אקלים מיטבי

בחברה שלנו ובמערכת החינוך קיימת זכות יסוד של כל ילד וילדה לביטחון אישי ותחושת מוגנות, לשמירה על הגוף, הבריאות הנפשית והרכוש – מפני כל פגיעה. עם זאת, במהלך שהותם בבית-הספר פוגשים הילדים תופעות שונות של חיכוכים, הצקות, קטטות, מכות ובמקרים קיצוניים איומים או אף תקיפות בנשק קר או חם.

במערכת החינוך, כמו בחברה כולה, מודאגים מתופעות אלה ופועלים בתוכניות שונות ליצירת סביבה ואקלים בטוחים יותר עבורם ועבור המבוגרים. לכל אחד ואחת מהילדים בבית הספר יש יכולת להשפיע, למנוע, להתגייס ולעזור אם הם נתקלים במעשה אלימות.

אנו במשרד החינוך מאמינים כי תפיסה חברתית-ערכית כוללת, המקיפה את סביבתם של הילדים בחיים בכלל ובבית-הספר בפרט, תאפשר ליצור חברה חדשה שבה המודעות, הרגישות והמחויבות הערכית תעודד סובלנות, אכפתיות, התחשבות, חביבות ותיצור אורח חיים משותף המבוסס על שוויון, כבוד הדדי המשפר את היחסים הבין אישיים ומחנך לחיים בחברה ערכית, מעורבת ונעימה יותר.

משרד החינוך הציב את המאבק באלימות ואת עיצובו של אקלים חינוכי מיטבי כאחד מהיעדים המרכזיים שאמורים להנחות ולמקד את עבודתו. עיקר העבודה יהיה בהסברה ומניעת אלימות לעתיד בקרב הילדים ע"י בניית תקנון תוך כדי התמודדות עם אלימות במוסדות החינוך.

סוגים שונים של אלימות

אלימות פיזית - מעשים שמטרתם פגיעה פיזית, הפעלת כוח על גופו של אדם אחר (כולל גם יריקות, דחיפות או מכות).

אלימות מילולית - מעשים שמטרתם לפגוע באדם אחר שלא בצורה פיזית: העלבה, איומים וסחיטה באיומים. במקרים מסוימים, הפגיעה המילולית היא חלק מביצוע עבירה חמורה יותר, לדוגמה - בפרשת אונס בבית ספר מסוים בארץ, איימו האנסים על הנערה כי אם לא תעשה כדבריהם "ייעשו לה בלגן בבית הספר".

ונדליזם (אלימות כלפי רכוש) - מעשים שמטרתם פגיעה ברכושו של הזולת או של הציבור.

הטרדה מינית - כינוי גנאי בעלי אופי מיני, השפלה מינית, הצעות מיניות ואף תליית תמונות פורנוגרפיות בכיתה.

פגיעה מינית - נגיעות באברי מין, יחסי מין בכפייה ויחסי מין בכלל עד גיל 14, מין אוראלי, מעשה סדום, חשיפה חוזרת של איברי המין בפומבי.

איך תדעו אם ילדכם מתנהג באלימות?

התנהגות אלימה בקרב ילדים יכולה לכלול אחד או יותר מהסימנים הבאים:

- ילדים אחרים מסרבים להיות חברים של הילד שלכם.
- המורים מתלוננים על התנהגות אלימה של הילד.
- הילד אינו מגלה אמפתיה לזולת ומתייחס לזולת כאובייקט.
- הילד לא לוקח אחריות על מעשיו ומאשים את הסביבה.
- הילד פוגע בבעלי חיים.

איך תזהו סימני התעללות אצל ילדכם?

ישנם מספר סימנים עיקריים שצריכים לגרום לכם לחשוד כי ילדכם עבר התעללות. בדרך כלל הסימנים הללו מופיעים לאורך זמן, פרט למצבים קיצוניים.

- הסתגרות, התקפי זעם, התנהגות ילדותית או תינוקית, התנהגות מינית שאינה הולמת את גילם.
- שינוי ביחס ללימודים ולבית הספר. לדוגמה, סירוב ללכת לבית הספר, ירידה חדה בלימודים או סירוב ללכת לשיעור מסוים.
- שינוי ביחס לחברים. לדוגמה, ילד שלא רוצה ללכת לחבר קרוב או ילד חברותי שמפסיק לראות חברים.
- שינוי ביחס לפעילות אחר הצהריים. לדוגמה: בכי היסטרי כשהילד הולך למטפלת, לסבא או לחוג.
- שינויים בחיצוניות: ההופעה החיצונית משתנה במהירות, מצב גופני ירוד.
- שינוי ביחס אל ההורים.

רוב הפגיעות בילדים נעשות על ידי מישהו שהם מכירים: מורה, חבר, הורה, קרוב משפחה, חבר של ההורים או מכר אחר. חשוב שתפקחו עיניים, שימו לב לסימנים וכך תגנו על ילדכם.

אתם חושדים שמישהו מתנהג באלימות כלפי ילדכם? דווחו על כך

הורים חייבים לדאוג לבריאות ילדיהם, לספק את צורכיהם ולמנוע פגיעה והתעללות בהם. התנהגות של הורים שלא מנעו התעללות בילדיהם עלולה להיחשב עבירה פלילית. דיווח לפקיד סעד או למשטרה לא מהווה הטלת אשם או קביעה נחרצת, אלא בקשה לבדיקה מקצועית. מי שמדווח על התעללות אינו נדרש להוכיח התעללות, וכל מי שמדווח כנדרש בחוק ובתום לב, החוק מגן עליו מפני כל תביעה פלילית או תביעה אזרחית נגדו. חובת הדיווח איננה רק חובה חוקית אלא גם חובה מצפונית ומוסרית. לעיתים, הדיווח הוא הדרך היחידה לשבור את קשר השתיקה ולהציל את הילד.

למה ילדים לא מספרים לנו שהם נפגעו מאלימות?

ילדים שנפגעו מאלימות לרוב אינם מספרים להורים על הפגיעה בהם ואף מנסים להסתיר אותה מסיבות שונות:

- לעיתים הילדים **מבולבלים** ואינם מבינים מה קרה.
- יש ילדים **חששים** אשמה או בושה למרות שהם אינם אשמים.
- ילדים **חוששים שלא יאמינו להם** או שיאשימו אותם.
- לרוב, האלימות מופנית כלפי ילדים או בני נוער שאינם **מודעים תמיד לחומרת המעשה**, או שנמצאים במצב חברתי שאינו מאפשר תגובה הולמת.
- לעיתים הילדים מבטיחים לשמור את הסוד תחת **איום או פיתוי**.
- ילדים **צעירים אינם יודעים איך לספר** על כך שעברו התעללות (קורה פעמים רבות במקרה של תקיפה מינית).

איך מתמודדים במניעת האלימות כתופעה ויוצרים סביבה בטוחה לילדים?

- **עידוד וחינוך לפעילות חברתית** - טיפוח פעילות חברתית בבית-הספר, השפעה על ילדים להצטרף למסגרות בלתי-פורמליות - שהן אלטרנטיבה לשוטטות ברחובות ולחוסר מעש המובילים למצבי סיכון. הצטרפות לפעילות חברתית-קהילתית תחזק את תחושת השייכות, את הביטחון העצמי ואת תחושת המשמעות של הילדים.
- **ענישה ברורה ומדרגת** - הגבה מהירה וברורה על כל מעשה אלימות, בשפה אחידה ובצורה עקבית. כמו כן, **איתור הסימנים המקדימים לאלימות ויצירת תחושת מוגנות בקרב קהלי בית-הספר**. כללי ההתנהגות בבית-הספר ותקנון בית-הספר יבנו בשיתוף מורים, הורים ותלמידים, באופן ברור ומובן לכל הצדדים, המביא בחשבון את דרכי האכיפה.
- **הכשרת הצוות החינוכי, הורים ותלמידים** - אנו מאמינים כי הנהלת בית-הספר, הצוות החינוכי, ההורים והתלמידים הם מקור הכח ליצירת שינויים חברתיים-ערכיים. על כן, אנו שואפים להעמיק את הכשרת צוותי ההוראה והנהלת בתי-הספר בתכניות אשר יקנו להם כלים להתמודדות עם תופעת האלימות. כמו כן, הכשרת קבוצות מנהיגות בקרב התלמידים ובקרב מועצת התלמידים שיהיו שותפים מלאים בצמצום האלימות בבית-הספר ובבניית דרכים לצמצום התופעה.
- **טיפול בבעיות חברתיות-כלכליות** - ביטחון עצמי נמוך ותסכול הם גורמים המחוללים אלימות. מערכת החינוך מחדדת את חושיה להיות ערה ורגישה יותר למצוקות כלכליות, לקשיי קליטה, לאלימות במשפחה, לדחייה חברתית וכדומה ע"י קיום דיאלוג בין הגורמים השונים בבית-הספר ומחוצה לו, ובכך להוציא לאור את התפיסה של בית-הספר כ-'משלב שירותים'.
- **גיוס התקשורת הכתובה והאלקטרונית לעיסוק בנושא** ע"י שילוב דיונים ואקטואליה בהקעת האלימות באמצעי התקשורת ובגיבורי תרבות ערכיים שיהיו דמות חיקוי לבני הנוער (זמרים, שחקנים, גיבורי ספורט) ובחזיק הנוער הנורמטיבי, האיכותי והעלמת המיעוט

התנהלות בשגרה והתמודדות עם אירועי אלימות בבית הספר

דרכי תגובה בבית הספר

התגובה להפרת המשמעת צריכה להיות מידתית, סבירה והגיונית, ותואמת את מידת הפרת המשמעת. בכל מקרה שבו עשויים להינקט אמצעי משמעת נגד התלמיד, יוסברו לו הטענות כלפיו ותינתן לו הזדמנות להשיב עליהן. שמיעת התלמיד תתקיים ככל האפשר לפני קבלת ההחלטה לנקיטת אמצעי משמעת. עם זאת, צוות בית הספר רשאי לנקוט אמצעי משמעת בלי ששמע תחילה את התלמיד כאשר נדרשת תגובה מיידיית של נקיטת אמצעי המשמעת או כשיש נסיבות מוצדקות אחרות.

דרכי תגובה שאסור לנקוט

- על פי החוק, "המשמעת במוסד החינוך תונהג באופן ההולם את כבוד האדם, ובכלל זה הוא זכאי שלא יינקטו כלפיו אמצעי משמעת גופניים או משפילים".
- חל איסור חמור להעניש תלמידים בכל צורה של ענישה גופנית.
- חל איסור חמור להעניש תלמידים בכל צורה של ענישה משפילה (הלבנת פנים ברבים, פגיעה מילולית שיש בה לעג, עלבון והשפלה).
- אין להעביר תלמיד באופן זמני לכיתה נמוכה יותר.
- חל איסור על הפחתת ציון בלימודים בשל התנהגות לא נאותה.
- חל איסור על תגובה היכולה לסכן את התלמיד או לפגוע בשלומו או בבריאותו.
- חל איסור על הענשת תלמיד בשל מעשה או מחדל של הוריו.

הפסקת הפגיעה

המורה/מבוגר שנכח במקום מחויב לפעול להפסקת הפגיעה. במקרה הצורך הוא יזעיק מבוגרים נוספים בכל דרך אפשרית. אם הצוות אינו מצליח לעצור את האירוע, הוא יפעל להזמנת משטרה / ניידת מוסדות חינוך. במקרה של ריב אלים בין תלמידים מותר לאיש הצוות להתערב ולהפריד תוך הפעלת כוח סביר להפרדה ביניהם. ("כוח סביר": על הפעלת כוח סביר יחול סעיף "הגנת הצורך" בחוק העונשין, שזו לשונו: "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי להצלת חייו, חירותו, גופו או רכושו, שלו או של זולתו, מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה הנובעת ממצב דברים נתון בשעת המעשה ולא הייתה לו דרך אחרת לעשותו").

פעולות נוספות שיבצע הצוות יהיו:

- יידוע הורי התלמיד הנפגע
- פינוי לבית החולים במידת הצורך, בליווי איש צוות מוכר או ההורים/מי מטעמם
- הצמדת מורה לילד הפוגע עד לקבלת החלטה בטווח הקרוב
- כינוס צוות מצומצם להתייעצות חירום לצורך בירור פרטי האירוע, החלטות מיידיות וחלוקת תפקידים בטווח המיידי
- דיווח למפקח כולל ולרשות המקומית
- בדיקת הצורך בדיווח לפקיד סעד או למשטרה ודיווח במידת הצורך
- יידוע הורי הילד הפוגע (אלא אם יש הוראה אחרת מן המשטרה) והזמנתם באופן מיידי לקחת אותו הביתה.
- יידוע צוות המורים לגבי המידע הידוע לצוות המצומצם.

יצירת אקלים חינוכי מיטבי

האקלים במוסד החינוכי הוא גורם מרכזי המשפיע על יצירת סביבה המפתחת ביטחון אישי ותחושת שייכות, ערך וכבוד לצד ערכים חברתיים כמו אחריות לחברים בקהילה ומצמצמת אלימות, פגיעה באחר והתנהגויות סיכון. כדי ליצור אקלים חינוכי מיטבי יש ליישם אסטרטגיה מערכתית, מתוכננת, עקבית וארוכת טווח, המתייחסת בו-זמנית לבניית אקלים בטוח, לקידום רווחה נפשית, לבניית אורח חיים המקדם שייכות, מעורבות ואחריות ולטיפול בהפחתת אלימות והתנהגויות סיכון ברמה מערכתית וברמה פרטנית במקביל.

הנחות יסוד ועקרונות מנחים ליצירת אקלים בית ספרי בטוח

אלימות היא פגיעה בכבוד האדם ובזכויותיו הבסיסיות, ילד ומבוגר כאחד. לכן על הטיפול באלימות להיעשות באופן המכבד את כל המעורבים כבני אדם ושומר על כבוד האדם שלהם ועל זכויותיהם, ובפרט על הזכויות להגנה על שלומם הנפשי והפיזי, להליך הוגן ולפרטיות. אקלים מיטבי בבית הספר משמש בסיס למניעת אלימות. אקלים חינוכי מיטבי מאפשר מוגנות פיזית, בריאות נפשית, התפתחות מוסרית, תפקוד לימודי ורכישת מיומנויות וערכים של אזרחים במדינה דמוקרטית. תהליכים חינוכיים יכולים למנוע את אירועי האלימות ולצמצם את הצורך בענישה.

משימה משותפת

יצירת אקלים בטוח בבית הספר היא משימה משותפת של כל חברי קהילת בית הספר והקהילה שבה בית הספר ממוקם. חיוני ליצור שיתוף פעולה בין כל הגורמים הרלוונטיים: הצוות החינוכי, הצוות המנהלי, המערך המסייע, התלמידים, הורי התלמידים וגורמים בקהילה וביישוב. ככל שתלמידים והורים יחוו את עצמם כשותפים לתהליכים של יצירת אקלים חינוכי מיטבי ויכירו באחריותם המשותפת, כך תגבר נכונותם לקיים וליישם תהליכים אלו.

תוכנית מתמשכת ועקבית

על בית הספר ליצור תוכנית מערכתית מתמשכת ועקבית. התוכנית מושתתת על אסטרטגיה המתייחסת למצרך של מרכיבים לאורך זמן, לטווח הגילים בבית הספר ולהקשר התרבותי של סביבת בית הספר, תוך יצירת שותפויות בין כל הגורמים המעורבים. מנהל בית הספר והצוות החינוכי צריכים לשמש דוגמה אישית בהתנהגותם ובלקיחת אחריות על התהליך החינוכי.

נוכחות מבוגרים, פיקוח והשגחה

ככל שתגבר נוכחותם של חברי הצוות הבית-ספרי כמבוגרים משמעותיים בחיי התלמידים, כך הם יוכלו לקדם את רווחתם הנפשית והחברתית של התלמידים. בנוסף, הגברת הפיקוח, בעיקר בפרקי זמן כמו הפסקות, מעבר בין שיעורים, כניסה ויציאה מבית הספר, מאפשרת אכיפה יעילה יותר של נהלים, צמצום של השטחים הסמויים מן העין כגון שירותים וחצר אחורית וצמצום מוכח של מקרי אלימות בבית הספר.

שילוב תוכניות – מניעה וטיפול

תכנית ההתערבות תכלול שילוב בין תכניות חינוכיות לתכניות מניעה ותכניות טיפוליות. יש להפעיל בבית הספר תכניות שנועדו לכלל התלמידים, המקדמות חינוך לאי-אלימות והקניה של כלים חלופיים לפתרון בעיות ולהטמעתם כחלק מאורח חיים, לצד תכניות מניעה לטיפול בתלמידים המגלים בעיות משמעת והתנהגות ובתלמידים הנוהגים באלימות. בית הספר ימפה את המקורות ואת המניעים לאלימות של תלמידים ויפתח מענים מותאמים לצורכי התלמידים.

אכיפה לצד חיזוקים חיוביים

ייעשה שימוש באכיפה, בהרתעה ובטיפול משמעותי לצד מתן חיזוקים חיוביים. יש להתייחס בשלילה ולעצור מיידית את כל סוגי האלימות. הפחתה של התנהגויות אלימות בבית הספר דורשת בו-זמנית נקיטת תגובות של ענישה מחד ומתן חיזוקים חיוביים עבור התנהגויות חיוביות מאידך. יש להקפיד על הפסקת השגרה בעקבות אירועי אלימות חמורים כדי ליצור הליך חינוכי הולם.

עידוד מעורבות חברתית

מעורבות של תלמידים בכיתה, בבית הספר ובקהילה מגבירה אחריות, מחזקת תחושת ערך עצמי ותורמת להפחתת אלימות. לכן על בית הספר לעודד את תלמידיו למעורבות חברתית בכיתה, בבית הספר ובקהילה ולהתנסות במילוי תפקידים שונים, כמפורט בתכניות כגון "תפקיד לכל תלמיד/ה" ו"שגרירי מפתח הל"ב", וחברות בוועדה ובמועצה ובפעולות כגון התנדבות בקהילה, עזרה לזולת ושמידה על הסביבה.

פרטים נוספים על התוכנית ליצירת אקלים מיבטי ניתן למצוא .

תוכנית "עיר ללא אלימות"

התוכנית מופעלת בהדרגה בכל בתי הספר היסודיים, בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות בעיר ובכל המגזרים. שלא כתוכניות אחרות למניעת אלימות, התוכנית אינה מתמקדת רק באירועי אלימות חריגים או בתלמידי הקצה המתאגרים, אלא בכלל באי בית הספר ובאווירה בית ספרית כוללת. התוכנית פועלת בבתי הספר בתיאום ובשיתוף מלא של משרד החינוך, ושל אגף שפ"י (שירות פסיכולוגי ייעוצי) האמון על מניעת אלימות במשרד החינוך.

מטרת התוכנית היא יצירת תחושת מוגנות – הגברת תחושת הביטחון של התלמידים, המורים וההנהלה ויצירת תנאים המאפשרים סביבת לימודים בטוחה, באמצעות השבת הסמכות למורה ולמחנך.

אוכלוסיית יעד היא כל השותפים במערכת החינוך העירונית: תלמידים, מורים, הורים, יועצות, צוותי ניהול חינוכיים, שפ"ח (שירות פסיכולוגי חינוכי) והרשות המקומית.

עקרונות התוכנית ויישומם

- **מנחה עירוני של עיר ללא אלימות** – בכל עיר ממונה מנחה עירוני בתחום החינוך. תפקידו לרכז את כלל פעילות המוגנות בבתי הספר בעיר מטעם הרשות ותוכנית "עיר ללא אלימות". במסגרת תפקידו, המנחה מקשר בין הנהלות בתי הספר למפקחי המחוזות ולמשרד החינוך ולמטה המקצועי של התכנית; מרכז פעילויות מוגנות ברמת הרשות (אמנה עירונית, ועדת משמעת עירונית וכו') ועוד. המנחה הוא איש חינוך בעל השכלה רלוונטית מתאימה המוכשר בהדרכת מורים וצוותים חינוכיים.
 - **מדריך עיר ללא אלימות בבית הספר** – "עיר ללא אלימות" ממנה מדריכים בבית הספר שאינם מסגל בית הספר, אשר מהווים גורם סמכות פורמלי ובלתי פורמלי ותפקידם לסייע בשמירה על המשמעת. המדריך הינו לרוב סטודנט לתואר רלוונטי (מדעי ההתנהגות/ מדעי החברה וכו') בעל ניסיון בחינוך הבלתי פורמלי.
- חשוב להדגיש כי תפקידו אינו להיות רס"ר משמעת או להחליף את המורים בתחום זה. מדובר בפונקציה חדשה, אשר מהווה דמות של "אח גדול" לתלמידים, עוזרת בהתלבטויות, מדריכה בהתנהגויות פרו-חברתיות, ובמקביל מעצימה את סמכות המורים, מסייעת בשמירה על הסדר והמוגנות בבית הספר ויכולה למנוע מקרי אלימות. המדריך עוסק במניעת שוטטות, נשירה סמויה, אלימות, סמים ועבריינות, תוך שיתוף פעולה עם גורמים שונים בביה"ס ובקהילה. הוא מאפשר חזרה של התלמיד למעגל ההצלחה באמצעות יצירת קשר בלתי פורמלי עם התלמידים.
- **אמנת חינוך עירונית** – השלב הראשון בבניית שפה חינוכית עירונית היא בניית אמנה חינוכית עירונית, אשר נכתבת בשיתוף של כל הגורמים הרלוונטיים: הנהלות וצוותי בתי הספר, נציגות ההורים ומועצת התלמידים. האמנה היא מעין הצהרת כוונות משותפת לשפה אחידה במסר אחיד – אפס סובלנות לאלימות. מעבר לרמה ההצהרתית, יהיו באמנה העקרונות העירוניים לגבי התנהגות אנטי חברתית, מדרגי ענישה, חוקי "בל יעבור" והיא תותאם למסגרות החינוכיות השונות בעיר (ערבי, דתי, ממ"ד, ממלכתי ועוד). האמנה מקבלת מעמד משמעותי בעיר ונחתמת בטקס חגיגי בראשות ראש העיר ומנהל אגף החינוך.
 - **ועדת משמעת עירונית** – ועדה עירונית הנונת מענה עירוני לבעיות אלימות חריגות בבתי הספר כחלק מתפיסה של תגובה מהירה והחלטית של אפס סובלנות לאלימות. הוועדה מיועדת לתת גיבוי מקצועי לצוותי החינוך ולהשמיע את קולה של הקהילה כולה במקרי אלימות קיצוניים המתרחשים במערכת החינוך. במסגרת הוועדה מתקבלות החלטות של הצוות הרב-מקצועי ביחד עם הורי התלמיד לגבי המשך ההתערבות מבחינה חינוכית וטיפולית במידת הצורך.

פרויקטים של הרשויות השונות במסגרת תוכנית "עיר ללא אלימות"

מכתבי הערכה

מרבית בתי הספר בתוכנית עושים שימוש במכתבי הערכה על בסיס שבועי או חודשי שבו התלמידים וההורים מקבלים משוב על ההתנהגות בבית הספר. כל בית ספר בוחר את התחומים להתייחסות כגון: כל סוגי ההתנהגות הפרו-חברתית, סדר וניקיון (תלבושת אחידה, הבאת חומרי לימוד, הגעה בזמן, הכנת שעורי בית וכו'), וכמובן התייחסות להתנהגות אלימה. דגש רב ניתן לחיזוקים על התנהגות חיובית או על שיפור התנהגות. בחלק מבתי הספר מחלקים את מכתבי ההצטיינות בטקס חגיגי בשיתוף כל התלמידים ואף בנוכחות ראש הרשות והורי התלמיד.

נאמני מוגנות

פרויקט שבמסגרתו תלמידים נבחרים, בדרך כלל לזמן מוגבל ו/או בתורנות, לתפקיד של "נאמן מוגנות" שתפקידו לתעד פעילות פרו-חברתית של תלמידים אחרים (לדוגמה: עזרה לחבר, התנדבות, מתן שעורי בית, גישור בעת סכסוך וכו'). על סמך התייעוד השבועי מקבלים התלמידים ש"נתפסו" בהתנהגות פרו-חברתית חיזוקים חיוביים.

פעילויות מוגנות במהלך שנת הלימודים

מיועדות לחדד את המודעות לנושא וכוללת תחרויות ציורים או צילומים בנושא כבוד האדם ומניעת אלימות, פרסום שירי תלמידים בנושא.

חדרי "פסק זמן"

מיועדים לתת למורה אפשרות להוציא מהשיעור תלמיד שמתנהג בצורה אלימה המסכנת את חבריו לכיתה ו/או פוגעת ביכולת לנהל שיעור בצורה תקינה (במידה וההתנהגות חוזרת לפחות 3 פעמים באותו שיעור). מדריך המוגנות הבית ספרי מלווה את התלמיד לחדר "פסק זמן" בו ניתנת לו אפשרות לצאת מהסיטואציה האנטי-חברתית שנוצרה ולבחון אותה. פעילות זו מתבצעת באמצעות שיחה חינוכית עם מדריך המוגנות ו/או מילוי דף עבודה חינוכי ייעודי למטרה זו. לאחר מכן מתקיימת שיחה בין המורה, התלמיד ומדריך המוגנות לפתרון העניין וחשיבה קדימה. בסוף כל יום מנהל מקבל דיווח כתוב אודות פעילות חדר "פסק זמן".

תוכניות לילדים מאתגרים

ביחד עם יישום תוכנית המוגנות העירונית ולאחר שמוטמעת תשתית עירונית ובית ספרית כוללת להתמודדות עם אלימות, ניתן להוסיף פרויקט לתלמידי קצה רצף. מרבית הפרויקטים הללו מבוססים על חניכה צמודה ותוכניות שונות לעיצוב התנהגות לילדים מאתגרים.

למי ניתן לפנות במקרה של אלימות בבית הספר?

(שפ"י) - שירות זה מציע מגוון תוכניות לסייע ומניעה במצבי חיים שונים: מניעת התעללות ופגיעות מיניות, מניעת אלימות וכישורי חיים, חינוך מיני, חינוך לחיי משפחה ומדריכים נוספים. קו פתוח של השירות הפסיכולוגי הייעוצי (שפ"י) בטלפון 1204.

אל"י - אגודה להגנת הילד - 1800-223-966

נוער מקשיב לנוער - 03-6919765

אגודת יד ביד - "אוזן קשבת" - 03-6204999

- **עמותת לנוער במצבי סיכון** - מציעה מספר תוכניות למניעה, איתור וטיפול בבני נוער, תוך התייחסות לצרכים ייחודיים ומתן מענה לבעיות ולצרכים, שאותרו בשטח.

elem - אתר מידע ותמיכה לצעירים - אנשי מקצוע, יועצים, מומחי אינטרנט ובני נוער נותנים מידע, תמיכה ועונים על שאלות ובעיות המציקות לכם.

קרבה בטוחה - מרכז לטיפול בבעיות אלימות ואלימות במשפחה. במרכז נערכים טיפולים קבוצתיים, פרטניים, זוגיים ומשפחתיים, הן לקורבנות אלימות והן לתוקפים עצמם ולעדים למעשי האלימות. בנוסף נערכות הערכות מסוכנות וסיכון, הכשרת אנשי מקצוע, הדרכה והוראה בתחום. כתובת המרכז: רחוב יוכבד בת מרים 24, תל אביב טלפון: 03-6484508

פרטים נוספים:

תגיות:

אלימות ;

ענישה ;

עיר ללא אלימות ;

